

Nieuwsbrief 14

Museum Korps Rijdende Artillerie

"Sinds 1879"

Inleiding

De jaarlijkse nieuwsbrief van het Museum Korps Rijdende Artillerie dient in de eerste plaats om de begunstigers over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar te informeren. Het vervult ook de rol van jaarverslag over 2024 en wordt via de website openbaar gemaakt.

De Stichting

De Raad van Toezicht was gedurende 2024 als volgt samengesteld:

1. Voorzitter: Lgen b.d. H. (Hans) Sonneveld, Kolonel van het Korps (KvK)
2. Vicevoorzitter: Kol b.d. mr. H.C.M. (Henny) Snellen
3. Secretaris: Maj b.d. mr. M.L. (Martin) Rauwé

De Raad van Toezicht is in 2024 tweemaal bijeengekomen.

Het Bestuur was gedurende 2024 als volgt samengesteld:

1. Voorzitter: Lkol J. (Jeffrey) van der Veer, Korpscommandant tot 29 augustus 2024
2. Voorzitter: Lkol J.P.E. (JP) Tiedink, Korpscommandant vanaf 29 augustus 2024
3. Vicevoorzitter: Lkol b.d. ir. drs. A.G. (Bert) Haasjes
4. Secretaris: Lkol b.d. G.W. (Gerard) Berkers
5. Penningmeester: Stadj b.d. A.A. (Ton) Iliohan
6. Lid: Stadj E.J.A.G. (Ed) Kurvers, Korpsadjutant

De Korpscommandant en de Korpsadjutant van het KRA zijn qualitate qua resp. voorzitter en algemeen bestuurslid. Het voltallige bestuur vergaderde in 2024 op 16 januari, waarbij ook de voorzitter van de Raad van Toezicht aanwezig was. Hij roemde wederom de hoge kwaliteit van de tentoongestelde collectie en daarmee de inzet van de vrijwilligers. Daarnaast vond veelvuldig in wisselende samenstelling overleg over lopende zaken plaats.

Financiën. De financiële positie van de stichting is tevredenstellend. De stichting is erkend als culturele ANBI waardoor donateurs en degenen die in financiële en/of materiële zin schenkingen doen een fiscaal voordeel kunnen genieten. Het aantal donateurs is klein, maar gelukkig erg stabiel. De als collectebus fungerende 'holle granaat' in de hal van het Museum levert jaarlijks nog enkele honderden euro's op en daarnaast ontvangen we donaties via QR-code; contant geld raakt immers in onbruik bij velen.

De wensen voor de toekomst, zijn in het jaarplan 2025 opgenomen. Een deel daarvan is ook hieronder opgenomen als vooruitzicht voor het komende jaar.

De groep vrijwilligers van het museum bestond op 31 december 2024 uit:

Directeur	Bert Haasjes
Museum Conservator	Els van Nieuwenhuijzen
Assistent-conservatoren	Han Wijtzes (collectie), Marijke Schumacher (foto's)
Facilitair Manager	René Thissen
Veiligheidsaspecten	Derk de Vries
Redactie webpagina en FB	Gerard Berkers en Bert Haasjes
Medewerkers	vacatures

Op 22 oktober vond het jaarlijkse vrijwilligersuitje plaats. Dit keer werd een bezoek gebracht aan een paar locaties in Den Haag: Het Panorama Mesdag en het automuseum Louwman. De dag werd afgesloten met een diner bij een Van der Valk.

Panorama Mesdag

De Collectie

Restauraties. Een schilderij van Geerlings en een zeldzame prent van de Prins van Oranje bij Waterloo werden in restauratie gegeven. De eerste is nog niet terug in de collectie maar de tweede is net voor het uitkomen van deze Nieuwsbrief weer terug in de collectie. Verder werd de prent hiernaast schoongemaakt en van nieuw glas voorzien. Deze is terug naar het bureau van de Korpscommandant in het stafgebouw van de her op te richten 11 Afdeling Rijdende Artillerie (11 AfdRA) op de Tonnetkazerne.

Schenken in natura werden in 2024 ook ontvangen. De heer F. Schoel schonk ons een door zijn gelijknamige vader gemaakt schilderij van de 'Inspectie op de Eperheide'. Vader Schoel was korporaal bij het Korps in 1936-1940 en maakte het schilderij na 1978. Hierbij hoort een bijzonder verhaal. In 1978, bij het 185 jarig bestaan van het Korps wordt een 100-tal posters uitgegeven van een aquarel van Otto Eerelman (1839 -1926). De toenmalige eigenaar van de originele aquarel heeft deze later verkocht en

het is onbekend waar dit nu is. Vader F. Schoel heeft dus de poster zeer nauwkeurig nageschilderd met olieverf. Na een grondige schoonmaakbeurt ziet het er weer fris uit.

Een anonieme schenker schonk in september een giberne. Nu hebben we op zich voldoende gibernes, maar deze vraagt duidelijk om nader onderzoek. Reden is dat de patroontas en de bandelier toch werkelijk anders zijn dat wat we kennen en in de collectie hebben uit de vorige eeuw.

In het vorige jaarverslag werd vermeld dat bij de onthulling van het nieuwe grafmonument van Jan Hoyneck van Papendrecht op 14 december 2023 een originele pentekening 'De Rijdende Artillerie in Amersfoort 1868-'81 - Het jaar 1870' werd aangeboden. Inmiddels is vastgesteld dat deze niet werd gemaakt door Hoyneck van Papendrecht, maar door Van Es, schrijver van de 10-delige serie over de eerste 100 jaar KRA.

Schenkers ontvangen ofwel een schenkingsovereenkomst of een bedankbrief.

Schenken/bruiklenen door het museum. Bij hoge uitzondering heeft het museum in 2024 een schenking gedaan aan een ander museum. Het betreft het diorama van het gevecht bij Schoorldam in 1799. Het jaar waarin een Brits-Russische vloot een landing uitvoerde op de kust bij Bergen. Dit diorama, waarvoor in de eigen expositie te weinig ruimte is, werd geschonken aan Museum Het Sterkenhuis te Bergen in het kader van een herdenkingstentoonstelling van 225 jaar na de beruchte Slag bij Bergen. Daarmee heeft het diorama een waardevolle bestemming gevonden.

Het museum bezit nog een ander diorama uitbeeldende de beschietingen van Stralsund in 1809, waarvoor in de eigen expositie te weinig plek is. Dit diorama wordt sinds medio 2024 tentoongesteld in de 'oude paardenstallen'.

Het Museum heeft een aantal Militaire Willemsorden in tijdelijk bruikleen gegeven aan onze collegae van het Nederlands Artillerie Museum voor hun thematentoonstelling over de Militaire Willemsorde (MWO), geopend op 27 maart. Die thematentoonstelling geeft informatie van algemene aard over de MWO en gaat nader in op veld-, rijdende en luchtdoelartilleristen die deze onderscheiding ooit hebben gekregen. Het betreft onze medailles van Bijleveld, Dumoulin, Girard de Miolet en Kuijpers. V.w.b. de eerste is het bijzonder dat het niet de medaille zelf betreft. Bijleveld had zijn Legioen van Eer (LvE) bevestigd aan het lint van de Orde van de Nederlandsche Leeuw en daarop de linten (eigenlijk een soort batons) van de MWO en LvE.

Het NAM mocht zich bij de opening verheugen in de aanwezigheid van Majoor Marco Kroon (RMWO4), Generaal-Majoor b.d. Henk Morsink in zijn hoedanigheid van Kanselier der

Nederlandse Orden, de Wapenoudste Generaal-Majoor Wilfred Rietdijk en de KCn Veldartillerie en Rijdende Artillerie samen met hun Korpsadjudanten.

Het aantal bezoekers aan ons Museum bedroeg 1275 waarvan een aanzienlijk deel tijdens de Open Monumenten Dag op 14 september. Op die dag waren ook een groot aantal KRA reünisten aanwezig. Voor wat betreft het aantal bezoeken van actief dienend personeel vormen de HK Batterij (Hoofdkwartierbatterij), de C-Batterij en de D-Batterij (alle drie 41 Afdeling Artillerie) een constante bezoekersfactor. Dat betekent dat het museum gelukkig via haar primaire taak, n.l. het delen van geschiedenis en tradities van het Korps, bij mag dragen aan het moreel, de 'éspirit de corps', saamhorigheid en daarmee uiteindelijk zelfs gevechtskracht. Ook (dienstplichtige) oud-rijders vormen een leuke categorie bezoekers, die zonder uitzondering goede herinneringen ophalen.

De website had ca. 26.000 individuele bezoekers in 2024 die bij elkaar ca. 90.000 pageviews hadden. Op Facebook waren er medio december ruim 750 vaste volgers.

Wederom kwamen via e-mail een aantal verzoeken om genealogische informatie binnen. Het is een geweldig voordeel dat ondertussen de geschiedschrijving vanaf 1793 tot 1963 gedigitaliseerd is en ter raadpleging beschikbaar op internet. Ook de Korpsmededelingen zijn gedigitaliseerd, maar niet openbaar ter beschikking vanwege AVG.

De collectie in de museumwereld.

Het Museum KRA maakt deel uit van de **Stichting Museumstad Elburg** en levert daarvoor een bestuurslid. De stichting is voor het museum KRA van belang op grond van de inbedding in de civiele samenleving, de uitwisseling van kennis en ervaring en ook het meedoen aan promotieactiviteiten van de Elburgse musea. **Coöperatie Erfgoed Gelderland** is een coöperatie voor Gelderse erfgoedorganisaties. Erfgoed Gelderland is in meer dan één opzicht belangrijk voor onze stichting. Zij biedt haar leden (veelal gratis) cursussen aan op het gebied van museaal verantwoord omgaan met historische collecties. Zij biedt leden een platform voor ervaringsuitwisseling. Zij ondersteunt leden met juridisch advies op het gebied van de collectie en governance. Daarnaast zijn de rijders sinds 1881 gelegd in de provincie.

Met het onderdeel **Collectie Gelderland** wordt het gezamenlijk erfgoed van de Gelderse musea via internet toegankelijk gemaakt.

**Erfgoed
Gelderland**
COÖPERATIE VAN GELDERSE
ERFGOEDORGANISATIES

Bijzondere dagen en gebeurtenissen

Het aantal dagen dat het museum buiten de normale openingstijd op woensdagmiddag opengesteld wordt neemt een beetje toe. Hieronder een aantal bijzondere gebeurtenissen.

- In 2024 werd het museum ingeloot voor een herijking in het kader van het Museumregister. Op het moment van schrijven van dit verslag is aan alle voorwaarden voor de erkenning als geregistreerd museum voldaan. Met een formele wijziging van de statuten begin 2025 zal de erkenning definitief worden verlengd.
- Op 15 juni vond een reünie plaats ter herdenking van het feit dat precies 25 jaar daarvoor het Korps in Kosovo de 'first entry' uitvoerde in het kader van Kosovo Force (KFOR), ter stabilisatie van de spanningen tussen Kosovo en Servië. In het Museum werd hier aandacht aan geschonken door een drietal depotschilderijen en enkele vitrines (geleend van het NAM) met KFOR als onderwerp ten toon te stellen. Later in het jaar, n.l. op 28 augustus vond in het kader van dezelfde herdenking in het museum een foto-shoot '25 Faces for Freedom' plaats. De foto's worden tentoongesteld in de Kosovaarse ambassade.

- Tijdens Open Monumentendag op 14 september werd een interessant programma gestalte gegeven in samenwerking met het Nederlands Artillerie Museum (NAM) en het Inlichtingenmuseum (Museum DIVI/Stiekem) op de Legerplaats bij Oldebroek (LbO). De combinatie van deze 3 locaties op de LbO is voor bezoekers zeer aantrekkelijk.

- Eind augustus werd het museum intensief benut in het kader van de overdracht van het Korpscommando van Lkol J. van der Veer aan Lkol J.P.E. Tiedink. Een diner aan de tafel die in 1893 werd geschonken door alle officieren van het wapen der Artillerie en de nazit na de commando-overdracht en de formele receptie bracht Rijders weer als vanouds tezamen.

- Op 19 september werd de opening van de tentoonstelling 225 jaar Slag bij Bergen bijgewoond en werd het diorama formeel overgedragen.

- Op 23 september bezocht een groep liefhebbers van oude caravans het museum, mede omdat aantal leden van die vereniging militaire banden had.

- Op 9 oktober werd het museum bezocht door een VTO-klas (klas VakTechnischeOpleiding)

- Op 20 november bracht commandant 43 Gemechaniseerde Brigade een bezoek aan het museum in het kader van kennismaking met de in 2025 her op te richten 11 AfdRA.

De huisvesting

Het museum verkeert in de buitengewoon gelukkige omstandigheid dat voor de huisvesting van de collectie het Ministerie van Defensie om niet ruimte ter beschikking stelt, inclusief installaties zoals klimaatregeling, brandmelding en inbraakalarm.

De bouw van de vide in het museum heeft de nodige vertraging opgelopen. Het wachten is nog steeds op goedkeuring door de Rijksvastgoedbedrijf. In 2024 werd de vereiste sterkteberekening m.b.t. de draagkracht van de vide uitgevoerd.

De inrichting van het depot is afgerond, maar de administratieve verwerking van alle mutaties loopt nog door.

Een blik op de toekomst.

De prioriteit zal ook de komende periode komen te liggen op onderhoud en beheer van de collectie. Daarbinnen is echter sprake van een accentverschuiving. In de afgelopen jaren lag de nadruk met name op het onderhoud van de schilderijencollectie, omdat daarbinnen juist stukken zaten die met enige urgentie aandacht nodig hadden in verband met hun behoud. Inmiddels zijn daar grote vorderingen gemaakt. Het accent verschuift derhalve enigszins naar andere elementen, zoals aquarellen, perkamenten en papieren objecten.

Vooralsnog is de vergunningsverlening voor de bouw van de vide nog niet rond, maar er is zeker wel voortgang en onoverkomelijke obstakels, anders dan tijd, zijn niet in beeld.

Volgens planning zal het portret van Generaal-Majoor Ulrich Huguenin in 2025 voor restauratie ter hand worden genomen.

Daarnaast wordt in het boekenbestand kritischer gekeken naar hun waarde voor een gerichte collectie van de Rijdende Artillerie. Met de digitalisering van de fotocollectie wordt voortgang geboekt, maar dit is ook werkelijk monnikenwerk. De digitalisering op zich levert immers nog niet alle informatie. Het uitzoeken van wie en wat is afgebeeld op een foto vraagt in veel gevallen buitengewoon veel tijd.

De openstelling van het Museum op elke woensdagmiddag werkt naar behoren en tot genoegen van de vrijwilligers.

De primaire taak van het (op)voeden van (jonge) ridders met historisch perspectief en tradities van de ridders blijft voorop staan. Er zullen in 2025 weer twee afdelingen artillerie ontstaan, waarvan een afdeling (11 AfdRA) de tradities van het KRA voort zal zetten. Door de twee nieuw op te richten batterijen binnen 11 AfdRA (Hoofdkwartierbatterij en 3 Batterij (raketartillerie)) wordt de primaire doelgroep van het museum ongeveer twee keer zo groot. Ook zal er weer een eigen stafgebouw worden aangekleed met memorabilia.

Bilthoven en Vierlingsbeek, december 2024.

Website: www.korpsrijdendeartillerie.nl/museum

Facebook: www.facebook.com/museumkra

Email: info@museum-kra.nl

IBAN: NL74INGB0003151867

Jaaroverzicht 2024 Stichting Museum Korps Rijdende Artillerie

		Inkomsten 2024	Uitgaven 2024	Opmerkingen
Administratiekosten		€ -	€ 977,18	
Bedrijfsvoering		€ -	€ 534,97	
Bijdrage Defensie		€ 10.093,92	€ -	
Collectie		€ -	€ 1.875,99	
Cursussen		€ -	€ -	
Donaties		€ 2.237,32	€ -	
Lidmaatschappen		€ -	€ 894,62	
Projecten		€ -	€ 1.199,00	
Reiskosten vrijwilligers		€ -	€ 4.297,73	
Rente		€ 36,15	€ -	
Representatie		€ -	€ 501,18	
Giften		€ 990,00	€ -	
Vergoeding vrijwilligers		€ -	€ 5.147,28	
Giften vrijwilligers		€ 5.147,28	€ -	
Vorderingen		€ -	€ -	
Vrienden KRA		€ 82,20	€ -	
Saldo		€ 18.586,87	€ 15.427,95	€ 3.158,92

Eigenvermogen 2024 Stichting Museum Korps Rijdende Artillerie

		Eigenvermogen 1-1-2024	Eigenvermogen 31-12-2024	+/-	
Saldo Bankrekening	1-1-2024	€ 1.785,05			
Saldo Bankrekening	31-12-2024		€ 4.786,98		
Sub Totaal				€ 3.001,93	
Saldo Spaarrekening	1-1-2024	€ 31.032,12			
Saldo Spaarrekening	31-12-2024		€ 31.068,27		
Sub Totaal				€ 36,15	
Saldo Kas	1-1-2024	€ 305,10			
Saldo Kas	31-12-2024		€ 425,94		
Sub Totaal				€ 120,84	
Saldo Totaal		€ 33.122,27	€ 36.281,19	€ 3.158,92	